

Saulėta ir gražus, tik vėsenis.
Saulė teka 7:00, leidžiasi 6:14

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Spalio-October 13 d., 1970 m.

Kaina 10c

241

JAV VĖL MAŽINA KARO JĖGAS P. VIETNAME

MIRĖ BUVĖS PREMJEERAS DALADIER

Buvo įsitikinęs, kad Miuncheno sutartis užtikrino
taiką "mūsų laikams"

PARYŽIUS. — Mirė Eduard Daladier, sulaukęs 86 metų amžiaus. Jis trimis atvejais ėjo Prancūzijos premjero pareigas. 1938 metais jis pasirašė išgarsėjusią Miuncheno sutartį su Hitleriu. Kai toji sutartis buvo pasirašyta, tai Aglijos premjeras Chamberlain pareiškė, kad taika esanti užtikrinta "mūsų laikams". Faktiškai toji sutartis buvo niekas daugiau, kaip tik pakojimas Čekoslovakijos, jos "pardavimas" Hitleriui.

Daladier buvo duokiojo nus. Politikoje jis dalyvavo 40 metų. Priklausė radikalų partijai. Karo metu buvo vienas iš rezistencinio sąjūdžio vadų. Vokiečių buvo sumintas ir pasiūstas į Dachau koncentracijos stovyklą. Po karo jis kurį laiką ėjo ginkluotų jėgų ir teisingumo ministerių pareigas.

Daladier buvo Radikalų Socialistų partijos vadas ir trimis atvejais vadovavo vyriausybei (vadinasi, ėjo premjero pareigas). Miuncheno sutartį, kuria jis, Chamberlain ir Mussolini pasirašė, jis stengėsi pateisinti, nes, girdi, Prancūzija neturėjo kitokio pasirinkimo, turint galvoje Vokietijos ekonominę ir karinį pajėgumą. Hitleriui ta sutartis suteikė progą paglemžti Sudetų kraštą, o vėliau okupuoti ir visą Čekoslovakiją.

Hitlerio siautėjimas paskatino Daladiero vadovaujamą Prancūziją daugiau kreipti dėmesį į apsiginklavimą. Kai jis buvo įsitikinęs, jog karo jėgos yra paruoštos, tai 1939 m. rugsėjo 3 d. paskelbė Vokietijai karą net neatsižvelgęs į parlamentą.

1940 m. kovo 20 d. parlamentas 239 balsais prieš 1 išreiškė jo vadovaujamai vyriausybei patikėjimą. Tačiau, kaip pasirodė, tame posėdyje nedalyvavo net 300 atstovų! Tai buvo aiškus parlamento priešiškas nusistatymas, todėl Daladier rezignavo. Po to jis dar ėjo gynybos ministerio pareigas iki birželio 6 d. Kai jis nesutiko remti maršalo Petain nacių "palaimintą" vyriausybę, buvo areštuotas kartu su kitu buvusiu premjeru Leon Blum. 1943 m. jis buvo perduotas geštapui ir išdeportuotas į Vokietiją, kur koncentracijos stovykloje pasiliko iki 1945 m. Vadinasi, iki to laiko, kai sąjungininkų karo jėgos jį išlaisvino.

Mirė Adam Rapacki

VARSUVA. — Širdies smūgio ištiktas, mirė buvęs Lenkijos užsienio reikalų ministras Rapacki. Jis buvo 61 metų amžiaus.

Velionis pagarsėjo savo planu, kuris yra vadinamas jo vardu. Tai savo planą jis pasiūlė Jungtinėms Tautoms 1958 m. Plano esmė buvo tokia: sudaryti laisvą nuo branduolinių ginklų zoną centrinėje Europoje. Į tą zoną turėjo būti įtrauktos abi Vokietijos, Lenkija ir Čekoslovakija.

Rapackio planą rėmė Sovietų Sąjunga, bet jam pasipriešino Amerika, pareiškdamą, jog jis yra labai ribotas ir nesuteikia saugumo Europai.

Rapacki buvo kalinamas penkerius metus nacių kalėjimuose. Priklausė jis Lenkijos socialistų partijai, kuri po antrojo pasaulinio karo susijungė su komunistų partija. Buvo jis Politburo narys. Stalino laikais jis buvo patekęs į nemalonę, tačiau kalėjimo išvengė. Su Go-

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietai vakar Prancūzijos prezidento George Pompidou garbei iššovė erdvėlaivį "Kosmos 368" ir nusiųzė jį patį į kosmodromą Baikonur, spėjama, leisdami savo sveičiui stebėti iššovimą. Su Pompidou sykiu į Baikonurą išvyko Sovietų prez. Podgorny. Pompidou kelionė į Bikonurą buvo tiek slapta, kad net jo žmonai nepanešta, kad vyras išvažiuoja.

KONSTANCA, Vokietija. Sovietų Sąjunga sutiko aptarti su JAV-bėmis ir 10 kitų valstybių tarptautinę gelbėjimo erdvės sistemą, standartizuojant kai kuriuos erdvėlaivių mechanizmus ir jų operavimo technikas. Čia vykstančiame tarptautiniame astronautikos federacijos kongrese dalyvauja per 800 mokslininkų ir inžinierių iš 35 valstybių. Sovietai į panašius amerikiečių 1968 ir 1969 metais ruoštus simpoziumus gelbėjimo erdvės klausimu boikotavo. Dabar jie atsiuntė du stebėtojus.

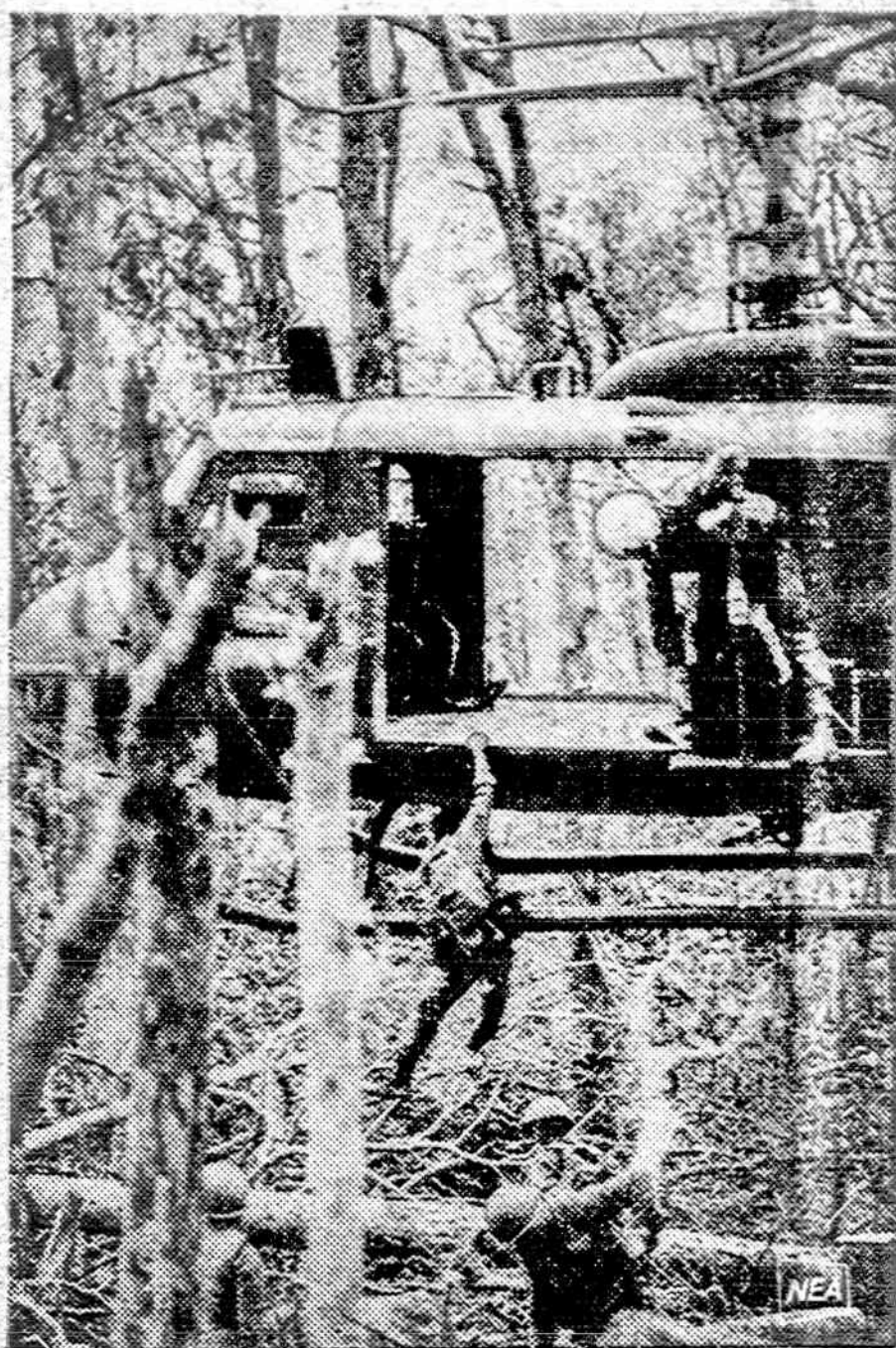
LA PAZ, Bolivija. Vos vieną dieną tvėrusiam generolo Juan Jose Torres režimui, per naktį susidarė perversmo pavojus, kai Ingavi pulko vadas Miguel Ayoroa pareikalavo, kad vyriausybė "turi būti tikrai tautiška" ir pasisakė, kad 317 karininkai yra su juo. Tačiau Torres lojali kariuomenė spėjo apsupti ir izoliuoti Ayoroas pulką. Gen. Torres militarinį-civilinį režimą remia galinga Bolivijos darbininkų federacija.

LONDONAS. — Aukšto ūgio žmonės yra protingesni negu trumpaūgiai, skelbia Dr. James Douglas, Londono ekonomikos mokyklos tyrinėtojas, savo naujoje knygoje. Dr. Douglas savo teigimus paremia 5,000 mokyklos mokinių ištyrimu. "Bendrai, inteligentiškesni visuomenės nariai ir sėkmingesni laikanč egzaminus ir bandymus yra augumu didesni", rašo autorius.

MASKVA. — Žymus sovietų gydytojas Dr. Fedor Uglov straipsnyje "Sovietskaja Rosija" reikalauja negailestingai bausiti girtuoklius ir palaipsniui uždrausti alkoholio pardavimą. Norint pasisekimo kovai su alkoholiu, kurs kenkia žmonių sveikatai ir krašto ekonomikai, esą reikalinga griežtis griežtų priemonių.

mulkos įsigalėjimu ir jo reikalai pagerėjo.

Rapacki, kiek žinoma, pasižymėjo liberalizmu. Jis rėmė Poznanės darbininkų demonstracijas ir "duonos ir laisvės" reikalavimą. Rėmė taip pat ir studentų 1968 m. pasireiškusių sąjūdį. Sovietų įsiveržimui į Čekoslovakiją jis buvęs griežtai priešingas.

Medžiai, šakos ir tankūs krūmai neleidžia helikopterijui nusileisti ir iškelti Pietų Vietnamo karių. Paveiksle matome karių iš besisukančio malūnsparnio besileidžiančius į tankumą.

EGIPTO KOLEKTYVINĖ VADOVYBĖ

Izraeliui grūmojama pirmu elektroniniu karu, kokio dar nėra buvę istorijoje

KAIRAS. — Egiptas bus valdomas kolektyvinės vadovybės su prezidento Anwar Sadat priešakyje ir Sovietams padedant ruošti "pirmam elektroniniam karui istorijoje". Savaimė suprantama, karui prieš Izraelį. Tokį pareiškimą apie tą elektroninį karą Sadat padaręs Libano spaudos atstovams, kurie buvo atvykę į Kairą.

Užsienio reikalų ministras Mohamed Fayek pirmas paskelbė apie sudarymą "kolektyvės vadovybės". Jis tai padarė masiniame politiniame mitinge, surengtame Kaire. Egiptas vadovybę sudaryti pasizadėjęs politiniams vadams Sadat, už kurio kandidatūrą prezidento postui tie vada vienbalsiai pasisakė.

Sadat sekmadienį viešai paskelbė planus, susijusius su "elektroniniu karu prieš Izraelį". Pirmadienį įtakingas Izraelio laikraštis išspausdino pranešimą, kad 1,000 Sovietų karių jau operuoja antiliktuvines raketas prie Suez kanalo.

Užsienio reikalų ministras Fayek kritikavo Ameriką už Izraelio rėmimą ir pasitraukimą iš Vidurio Rytų taikos derybų dėl to, kad Egiptas menamai nesilaikęs paliaubų sutarties. Girdi, Amerika tuo atžvilgiu pralenkusi net Izraelį.

Izraelio premjerė Golda Meir pareiškė Jeruzalėje, kad Izraelis ir po 90 dienų paliaubų pasibaigimo yra pasirūzęs mūšių neatnaujinti. Tačiau Jungtinių Tautų suplanuotose taikos derybose jis nedalyvavo, kad egiptiečiai ir sovietai nepasitrauks iš tų pozicijų, kuriose jie įsitvirtino jau po paliaubų pasirašymo.

Masvoje Komunistų partijos oficiozas kaltina Nixono administraciją "komplikuimu" Vidurio Rytų padėties atšaukimu atstovo iš Keturių Didžiųjų pasitarimų, kurie yra vedami New Yorke. Amerika pareiškė, jog jos atstovas tuose pasitarimuose nedalyvavo, kad Kairas ir Maskva neištrauks raketų iš tos zonos, į kurią tos raketas buvo atgabentos po paliaubų paskelbimo.

Kai Sadat kalbėjo apie "elektroninį karą", tai, kaip manoma, jis turėjo galvoje galimą susirėmimą su Izraeliu, prieš kurį

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Kanados separatistai nenužudė britų diplomato Cross ir neatėmė gyvybės Quebeco darbo ministeriui Laporte. Sekmadienį jie buvo pasižadėję nužudyti abu, bet, atrodo, kad nusiğando. Policija suėmė didelę daugybę įtakingesnių separatistų ir trauks juos atsakomybėn, jeigu bus nužudyti pagrobtieji.

• Quebeco premjeras pasižadėjo tartis su separatistais dėl amnestijos keliems kaliniams, bet apie pinigų jis visai kalbėti nenori. Atrodo, kad separatistai reikalauja apie pinigų renigiasi užmirsti. Jie būtų patenkinti, jeigu būtų paleisti 23 kaliniai. Separatistai pasitarimams vesti paskyrė sekmadienio rytą suimtą vieną jauną advokatą.

• Prezidentas Nixonas išskrido į Connecticut valstiją, kur sako rinkimines kalbas. Jis nori padėti vietos respublikonams.

• Kairus agitatorius adv. William Kunstler buvo sulaukintas Londono aerodrome, kol išaiškinta jam paskirta Amerikos teismo bauda už teismo įžeidimą.

Dvylika tornadų

PORT ARTHUR. — Nemažiau kaip tuzinas tornadų praeitą sekmadienį siautė pietiniame Texas. Sužaidė mažiau nei 8 žmones, išvertė daug medžių ir pridarė medžiaginių nuostolių. Bridge City veik visiškai sunaikintas treilerių parkas, sulaužytas milžiniškas kranas ir nukeltas stambios Texas City Refining kompanijos namo stogas. Port Arthur policija saugo nuo plėšikų krautuves, kurių langus audra išmušė.

Penki sproginiai

ROCHESTER, N. Y. — Pirmadienio rytą tarp 12:42 ir 12:53 valandos įvyko penki smarkūs sproginiai. Susprogdinti trys viešieji pastatai ir dvi bažnyčios, abidvi rasiniai mišrioje miesto dalyje. Policija nustatė, kad sprogdinimams panaudotas dinamitas.

Praeitą penktadienį du vyrai Brocktone, pasigrobė 89 lazdeles dinamito, pabėgo Kalifornijos numerius turinčiame automobilyje.

Nesitaria dėl Izraelio taikos

KAIRAS, Egiptas. — Egipto užsienio ministras pareiškė, kad egiptiečiai nesirengia pratęsti dabartinių paliaubų, kurios baigiasi lapkričio 5 dieną.

Izraelis nesiūnia atstovų į taikos pasitarimus. Jis reikalauja, kad egiptiečiai nuimtų ir nusiųžtų į krašto vidų raketas, pastatytas Suez kanalo pakraščiuose. Egiptiečiai tvirtina, kad tos raketas ten anksčiau yra buvusios ir visai nesirengia jų atitraukti.

Izraelis sako, kad Egiptas sulaužė paliaubų sąlygas, todėl visai nesirengia važiuoti į taikos pasitarimus. Izraelis žino, kad tas raketas aptarnauja sovietų specialistai. Žydai yra užregistravę rusų pasikalbėjimus su štabu ir tarp savęs.

PLANUOJA ATŠAUKTI DAR 100,000 AMERIKOS KARIŲ

Prezidentas tikisi šitokiais nutarimais priversti komunistus pradėti pasitarimus

SAIGONAS, Vietnamas. — JAV karo vadovybė praneša, kad Amerikos karė jėgos bus sumažintos 40%. Pietų Vietname buvo 537,000 Amerikos karių. Dabartiniu metu ten dar tebėra 384,000 Amerikos karių. Čia įskaitoma aviacija, pėstininkai, šarvuočiai ir kitų tarnybų daliniai.

Sihanouk siūlo taikos derybas

HONG KONGAS. — Komunistų Kinijos valdžia ir pašaliniojo Kambodijos princas Sihanouk valdžia tremtyje prisidėjo prie šiaurės Vietnamo ir Viet Kongo, smerkdami prezidento Nixono taikos pasiūlymą Indokinijoje. Sovietų Sąjunga tą pasiūlymą jau anksčiau pavadino "didele apgaule". Panašiai pakartojo Kinijos žinių agentūra ir princas Norodom Sihanouk savo pareiškime spaudoje.

Buvęs Kambodijos valdžios galva Sihanouk pasiūlė betarpiškas derybas, pareiškdamas: "Mes galime su amerikiečiais derėtis betarpiškai, bet kurioje neutralioje šalyje, kur jie nori. Derėtis dėl taikos su visišku, totaliniu Amerikos kariuomenės ir jų loikųjų pasitraukimu".

Atrado komunistų ginklų sandėlius

SAIGONAS. — Praeitą sekmadienį rasti du didžiuliai komunistų ginklų sandėliai netoli Pietų Vietnamo sostinės.

JAV oro kavalerijos divizija per 56 mylias nuo Saigono rado oloje paslėptą pirmąjį sandėlį, pietų vietnamiečiai rado antrąjį 68 mylių atstume. Sandėliuose buvo 257 karabinai, 200 granatų, 66 kulksosvaidžiai, 11 mortarų, 12 liepsnosvaidžių ir dideli kiekiai šaudmenų.

TRONDHEIM, Norvegija. — Prasidėjus Skandinavijos kalnų žvėrelių lemingų masinės savivūdybės migracijai, nuo Suomijos ir švedijos pusės į Norvegijos pajūrius bėga tūkstančiai tūkstančiai tų juodų ir rudų griaužikų, kurie tiek užtvindė kelius, kad vietomis traukiniai nebegali pavažiuoti, bėgimas prisipildžius sutraiškytų gyvuliukų ir ratams nebeapsisukant.

Prasidėjus Skandinavijos kalnų žvėrelių lemingų masinės savivūdybės migracijai, nuo Suomijos ir švedijos pusės į Norvegijos pajūrius bėga tūkstančiai tūkstančiai tų juodų ir rudų griaužikų, kurie tiek užtvindė kelius, kad vietomis traukiniai nebegali pavažiuoti, bėgimas prisipildžius sutraiškytų gyvuliukų ir ratams nebeapsisukant.

Visi stebisi prezidentu Nixonu, kuris be jokios atodairos vykdo savo planą. Atrodė, kad prezidentas lauks susitarimo su šiaurės Vietnamo atstovais. Parvyžiuje eina vadinamos Vietnamo taikos derybos, bet tos derybos yra vienašališkos. Amerikos karo jėgos mažinamos, bet iki šio meto komunistai nieko nepasizadėjo ir savo karo jėgų iš pietų Vietnamo neatšaukia.

Prezidentas Nixonas yra pasirošęs atšaukti iš Vietnamo dar 100,000 Amerikos karių. Gerai informuoti Saigono sluoksniai tvirtina, kad pirmieji šios grupės daliniai jau pasileido kelionėn. Reikia manyti, kad ir ši Amerikos karių grupė greičiau pasieks JAV, negu oficialiai buvo paskelbta.

Amerikos specialistai visą laiką labai intensyviai moko vietnamiečius vartoti moderniškus ginklus. Pasirodo, kad Vietnamo jaunimas labai greitai pramoksta vartoti modernius šautuvus, išmoka susirasti apsaugos priemonės ir organizuoti malūnsparniams išsikelti į prieš laikomas sritis. Keliuose susirėmimuose nauji Vietnamo kariai labai vykusiai atsilaikė šiaurės daliniams.

Vietname buvo dešimt Amerikos divizijų. Dabar pradėta 100000 karių evakuacija bus baigta ateinančių pavasarį. Užsieniečiai tvirtina, kad prezidentas Nixonas turi turėti Amerikos galia didelį pasitikejimą, jeigu jis, nesulaukęs susitarimo Parvyžiuje, vienpusiškai įsakė Amerikos kariams iš Vietnamo važiuoti namo. Vyrauja įsitikinimas, kad kelionė į rytų Viduržemį prezidentą įtikino, kad JAV galia yra labai didelė, rusai nedrįs amerikiečiams priešintis. Rusai manevruoja ir bando apgauti, bet kai jiems buvo liepta atšaukti Sirijos tankus, tai jie tuos tankus atšaukė.

Susekė vagystę CTA

CHICAGO. — Ryšium su pinigų vagystėmis iš CTA autobusų dėžučių, vienuolika tarnaujų pašalinta iš tarnybos, o septyni, nenorėdami būti tardomi, patys atsistatydino. Jie tuo tarpu neapkalinti, tačiau tardymui baigus, galimas daiktas, kad byla bus perduota prokurorui.

Dar praeito rugpjūčio 24 d. George L. DeMent, CTA pirminkas, pranešė, kad nuo metų pradžios dėl įtariamo elgesio su pinigais atleista 62 CTA tarnautojai.

Kai kurie iš tų 11 pašalintųjų buvo pagauti CTA uniformomis persirengusių saugumo policijos agentų, priskirtų neva tarnautojais (tas sritis, kur daugiausia vagysčių pastebėta. Trys iš jų prisipažino paėmė iš dėžučių po \$600. Tos dėžutės, kaštavusios apie pusantro milijono, buvo įrengtos pinigams autobusuose nuo plėšikų apsaugoti.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus naujasis prezidentas George M. Elsey. Jis buvo Raudonojo Kryžiaus viceprezidentas ir dirbo Baltuosiuose Rūmuose. Gen. James F. Collins pasitraukė iš Raudonojo Kryžiaus pirmininko pareigų.

Komedijantas Alan King sveikina Po-
nį Robert Kennedy, perėmusią mi-
rusio senatoriaus įsteigtą bendrovę.

ANTROJI RUSŲ - VOKIEČIŲ SUTARTIS

Prieš 31 m. rusai - vokiečiai, na, atseit - Lietuva bus Vokietijos dalis.

Prieš 30 m. jie susirijo, o dabar romansuoja: žada viską atkurti geru - be jėgos vartojimo.

Rusų - vokiečių sutartis ir kruvinos rietenos palietė ir Lietuvą.

1939 m. sutartimis Lietuva buvo stumdama, dalinama prievarlaujama, pagrobta ir Rusijos baudžiauninke - kolonija paversta.

Kad aukščiau primintas teigimas būtų aiškus, tai pažiūrėkime į dokumentinius faktus: rusų (komunistų) - vokiečių (nacių) du konspiratyvinius susitarimus (1939. VIII. 23 ir IX. 28); būtent: Pirmuoju susitarimu Lietuva buvo (bandyt) susitarimu paskirta Vokietijai, o antruoju - už Lenkijos dalį ir Suvalkijos trikampį - Rusijai. Štai ir dokumentai:

PIRMAS SLAPTAS PROTOKOLAS

"Tuo atveju, jeigu įvyktų teritorinių ar politinių pasikeitimų teritorijose, priklausančiose Baltijos valstybėms - Suomijai, Estijai, Latvijai ir Lietuvai, šiaurinė Lietuvos siena bus Vokietijos ir STRS įtakos sferų sienos dalis.

ANTRAS SLAPTAS PROTOKOLAS

"Slaptas papildomas protokolais, pasirašytas 1939 m. rugpj. 23 d. pakeičiamas ta prasme, kad Lietuvos valstybės teritorija įeina į STRS įtakos sferą..." Žiūrėkime kas saka toliau: "Kai tik STRS vyriausybė įims Lietuvos teritorijoje specialiu priemonių apsaugoti savo interesams, dabartinė Vokietijos - Lietuvos siena, jos supaprastinimo dėlei, bus pakeista ta prasme, kad Lietuvos teritorija, esanti į vakarus nuo linijos, atžymėtos prijungiamame žemėlapy atiteks Vokietijai".

Abu protokolai pasirašyti Molotovo ir Ribbentropo. Po šitų dviejų biurių bandyti susitarimų sekė klasikinioji prievartinė "savitarpijo pagalbos sutartis", kuria buvo įvestas "Trojos arklys" (sovietų garnizonai) į Lietuvą - pradėta vykdyti antrasis slaptas protokolai.

Išėjus Lietuvoje sovietų garnizonus, neilgai truko Kremliui Lietuvą okupuoti ir atimti Hitleriui \$7,500,000 už gerą rašdingumą.

Lietuvos - SSSR sutarties pasirašymas Maskvoje

Lietuvos užsienio reikalų ministeris J. Urbšys pasirašo sutartį. Stovi iš kairės į dešinę: L. Natkevičius, Molotovas, Bizauskas, Raštikis, Potiomkinas, Stalina, Vorosilovas, Zdanovas ir Pozdniakovas. 1940 metais Sovietų Sąjunga įsitarė sulaužė okupuodama Lietuvą.

Ką reiškia dabartinė (rugpj. 12 d.) rusų - vokiečių nepuolimo sutartis - sunku pasakyti. Ji neaiški. Ją galima aiškinti vienaip ir kitaip. Tas jau yra daroma. Lenkai ir kiti Kremliūsi pakalikai sako, kad sutartimi pripažįstamos rusams - lenkams teritorijos, atseit: Baltijos valstybės ir rytų Vokietija - kurias jie dabar valdo. Vokiečiai gi atsikerta, sakydami, "visiškai aišku, jog sienų pripažinimas, tarptautinės teisės prasme, nėra galimas iš Federalinės Vokietijos Respublikos pusės".

Tas yra patvirtinama raštu, kurį gavo Vilkas iš Vakarų Vokietijos vyriausybės, būtent: "Vokietijos Federalinė Vyriausybė savo žinomo nusistatymo Baltijos valstybių klausimu nėra pakeitus".

O jos nusistatymas yra analogiškas Amerikos nusistatymui. 1953 m. kovo mėn. 2 d. ji yra išleidusi bendrąjį, kuriame sakoma: "Kadangi Pabaltijo valstybių aneksija, Sovietų Sąjungos įvykdymas, tarp tautinės teisės nėra pripažinta ir šių kraštų piliečiai nėra pasidavę Sovietų Sąjungos piliečiais, tai šių asmenų pilietybė liko nepakitusi. Todėl Estijos, Latvijos ir Lietuvos diplomatinė bei konsularinė atstovybių išduoti pasai yra pripažintami..." Taip pat 1953 m. bal. 29 d. Vokietijos Užsienio Reikalų Ministerija yra pranešus Berlyno miestui, kad ji laikosi, jog Latvija (taip pat Lietuva ir Estija) toliau egzistuoja, kad jos (jų) aneksijos nei Vokietijos Reichas, nei Federalinė Vyriausybė nėra pripažinus". (Dr. D. Krivickas, Varpas Nr. 3-4, 1958 m.)

Iš tikrųjų, kokias sienas ir kokiomis teisėmis Sovietų Sąjunga ir Vakarų Vokietija galėtų nustatyti. Tarpe Sovietų Sąjungos ir Vakarų Vokietijos sienos nėra. Jeigu rusai ir lenkai priimtų Vakarų Vokietijos sienos nustatymą tarpe Rytų Vokietijos bei Lenkijos ir Sovietų Sąjungos, tai jie lyg ir anuliuotų Rytų Vokietiją. O to nenori nei Rusija nei Lenkija. Jeigu Vakarų Vokietija pripažintų Rusijai Pabaltijo valstybes, tai ji pripažintų Hitlerio - Stalino kriminalą ir vis tiek nepakeistų Pabaltijo valstybių padėties tarptautinės teisės prasme. Tą gali padaryti tik taikos sutartis arba suinteresuotų valstybių tarptautinis nutarimas. Taikos sutarties ir tarptautinio nutarimo Pabaltijo

Šaudys su pupelėmis

Kuo vertėsi dabartiniai miesto tetušiai

Pastebėjau spaudoje, kad Cook apskrityje šerifo ofise viršininkas mjr. Anthony R. Yucevičius jau išbandė naujus išrastas šautuvus, iš kurių bus šaudoma į demonstrantus ir riaušinininkus. Idomu, kad šaudys virtomis ar keptomis pupelėmis (beans). Aišku tai daroma, kad skaudžiai neužgavus tik piktadarių riaušinininkų, kurie po demonstracijų priedanga plėšikauja, langus daužo, policiją akmenimis mėtė ir bendrai nekaltų žmonių turtą naikina.

Chicago miesto policija gudi ir moka prisitaikyti prie plėšikų bei švento rašto, kur sakoma: "Jei kas tau meta akmeniu, tai tu jam mesk duoną". Atrodo, kad policija tokiomis piemeniškomis šaudymais į piktadarių riaušinininkus tai daro iš baimės, nenorėdama juos užstriginti. Taigi dėl ko spaudoje nesimato, kad piktadarių darytų bent kokias "nuolaidas" policijai ir šaudytų skaniais neužgaunamais blynėliais?

Zinoma, kaip jie policiją ir kitus šaudė švininėmis ir plieninėmis kulkomis, taip ir šaudys, o mūsų miesto vargšai tetai su visa savo policija daro ir darys visokias nuolaidas kriminalui. Užtat jau ir dabar dienos metu vyksta gatvėse dažni žmonių apšėlimai. Ma ne patį trečią valandą po pietų trys juodžiai užpuolė ir atėmė pinigų bei kitus dokumentus. Sunku pasakyti, dėl ko piliečiai kenčia ir tyli. Juk būtinai reikia protestuoti prieš tas bei panašias blogybes, arba atėjus rinkimams balsuoti už kitus pareigūnus, o dabartinius šluoti lauk! Gal kiti, nauji, bus geresni miesto tvarkos prižiūrėtojai.

Be to, nereikia užmiršti ir to fakto, kad tie išradimai šau-

jo valstybių klausimu nėra. Sovietų Sąjunga tebėra tų valstybių teisėtą okupantę. Norisi tikėti, kad Vokietijos Federalinės Respublikos kancleris Willy Brandt nepakeis savo pirmtakų nusistatymo Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

D. Juris

Modernios moters rūbai iš patogiu odinių kelnų ir tos pat medžiagos "ponco" yra paskutinis mada.

"Juodoji kultūra"

LOS ANGELES. - Suimtas karinas juodukas Ron Karenga su trimis savo pasekėjais, kaltinamas dviejų moterų kankinimu karšta geležimi ir varžtuvais.

Karenga, 29 metų amžiaus, yra įsteigėjas draugijos, pavadinamos "Mes" (Us) tikslu kelti ir plėsti juodųjų kultūrą.

Tos moterys anksčiau priklausios Karengos draugijai. Karenga įtaręs, kad jos nori jį nužudyti ir gegužės 9 ir 10 d. sa-

nuojančius bevečius išradimais, kurie geri žvėrbliams iš darbo išbaidyti, o ne kriminalui sumažinti.

Būtų gerai, kad mes piliečiai savo balsavimu išskeltumėm visus tuos tetušius iš jų šiltų vietų, kur jie be atodairos savanaužiškai eikvoja gyventojų sudėtus pinigus. Be žinios dingo ir tie pinigai (keliolika milijonų dolerių), kuriuos prieš porą metų federalinė valdžia iš Washingtono paskyrė Chicago skurdo naikinimui, bet skurdas nė iš vietos nepajudėjo, ir pinigų nėra. Tai taip mūsų miesto tetušiai politikieriai gašpadoriauja Chicagoje, ir jeigu mes susidėję rankas sėdėsime, tai susilauksime dar daugiau blogybių negu turime jų dabar. A. Jusas

vo garaže surengs joms tortūrą, norėdamas išgauti prisipažinimą. Moterys ginklu grasinant buvo priverstos išsirengti, buvo sumuštos, joms vienai į burną kimšta įkaitinta geležis, antrajai varžtuvais spausiti pirštai. Negana to, joms į burnas piltas deginantis skystis ir į veidus vanduo.

Karenga yra baigęs afrikoniškas studijas Los Angeles universitete ir dabar pasiryžęs kelti "kultūrinę revoliuciją", ap rūpinti negrus savo mitologija, istorija ir politinėmis bei socialinėmis organizacijomis.

Jo pasekėjai dėvi afrikoniškus rūbus ir savo pavardes pakeitė afrikoniškomis.

Kambodijos karo jėgos vykusiai pasipriešino komunistams, bandžiusiems spausti Phompeną. Kovų metu gyvybės neteko 500 Kambodijos karių, bet priešas fronto nepralaužė.

Formosoje prezidentas Čankaiškas kvietė kiniečius ruoštis karui, kuris turėtų baigti visus karus Kinijoje. Jis tvirtina, kad komunistai veda karą prieš pačius kiniečius.

Naujai sudarytos Egipto vyriausybės pareigūnai būtų norėję, kad prezidentas Nixonas būtų dalyvavęs Nasserio laido tuvsė. Egiptiečiai būtų norėję išsikibėti su JAV prezidentu.

RŪPESTIS

J. Augustaitytės - Vaičiūnienės poezijos knyga jau išspausdinta. Gaunama pas leidėją JONĄ KARVELĮ (7026 So. Claremont Avenue, Chicago, Ill. 60636) ir pas knygy platintojus. Kaina \$3.50.

It takes more than memories to make it from day to day.

Someday you'll be old.

When you are, you'll find that though you can taste memories, you can't eat them. Though memories can give you a warm feeling, they aren't shelter from the cold.

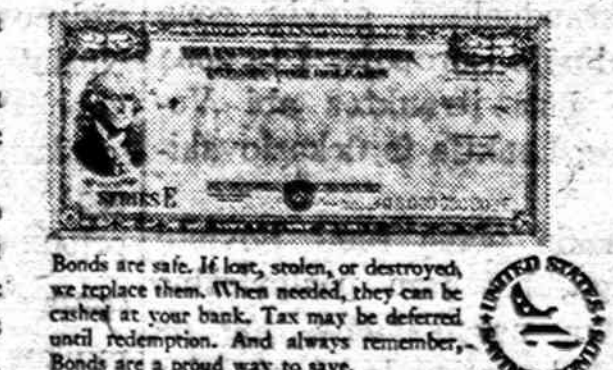
There's no substitute for money when you're old.

And you can have that money if you start building your nest egg now, while you're still feeling young.

One of the very basic things you can do is join the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-a-Month Plan where you bank. Buying U.S. Savings Bonds this way makes saving almost painless.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds - for E Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at

maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds. Start your savings plan now. And may all your memories be happy ones.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds. The U.S. Government does not issue this advertisement. It is the property of the U.S. Treasury and the U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily - paid quarterly

6%

(Minimum \$5,000) Certificate 2 Years Savings

AŠTUONIOS UŽ AŠTUONIS

Naujienos yra išleidusios arba laiko savo knygne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalingais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoją po 1 dolerį:

Čekagietė, IŠPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVOJ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 psl.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, neatskiriamą kraščio dalis jaunavedžiams. Tik 35 psl., bet juose daug pasakytų.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Idomūs turistų aprašymai su iliustracijomis, 76 psl.

Edmundas Jasiūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir idomos žinios apie tą šią dienų būtinybę. 32 psl.

Ksaveras Kaunas, ELEGIŠKI STEPONO KOLUPAILOS NIEKINTOJAI. Polemika, 52 psl.

Dr. agr. A. Šestokas, SODŲ PIEVELĖS. Pritaikyta miestų gyventojams. 40 psl.

J. Vaičiūnienė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBO APLINKYBĖS. Naudingi pasiskaitymai visiems. 69 psl.

Vincas Zemaitytis, SODŲVOS PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė Suvalkijos apybraiža. 140 psl.

Sios knygos yra gera šeimos knygynėlio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisiusčius piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

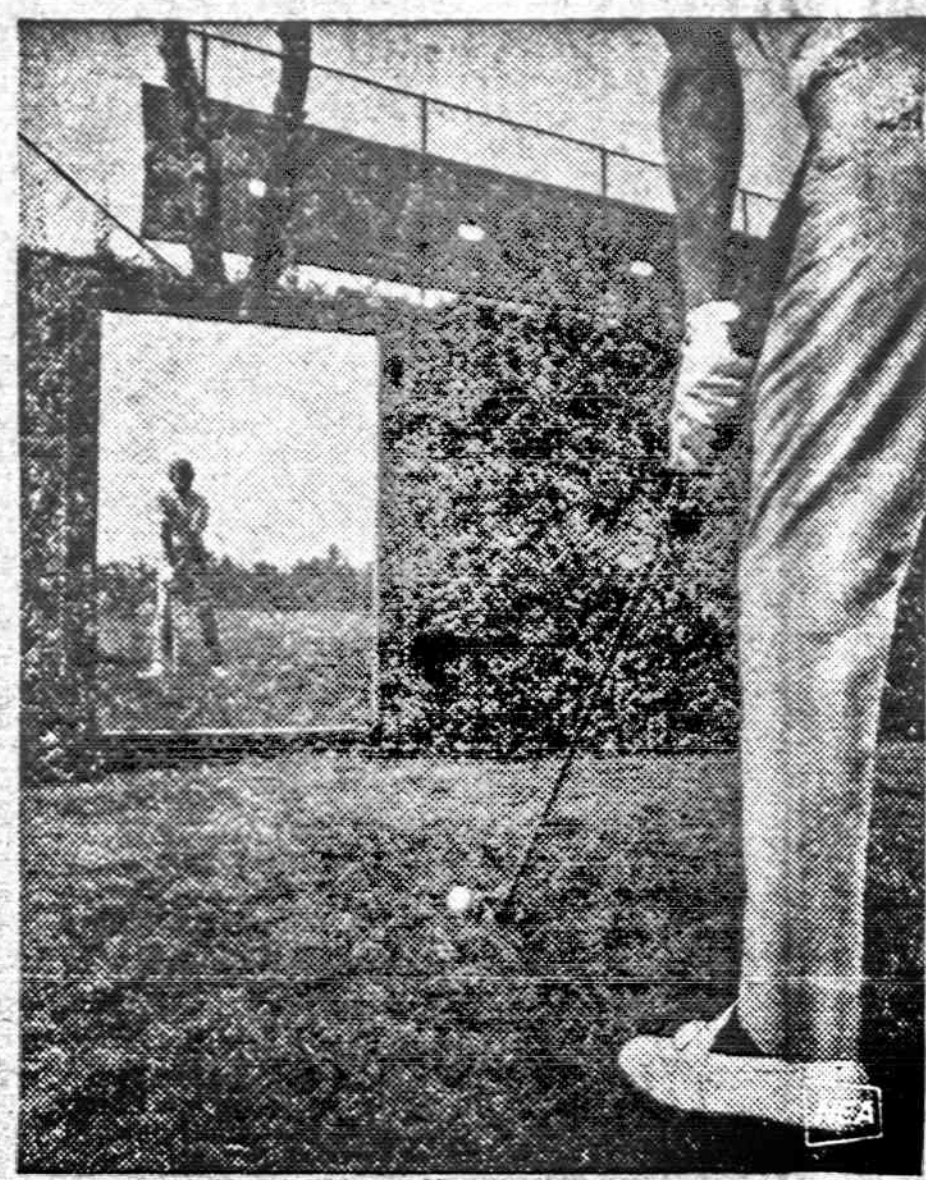
Sniečkinis 'tarybinės' Lietuvos atsiradimas

Bet kaip atsirado Sovietinės Lietuvos Respublika? Tą "ak-tą" aprašė kvislingas Antanas Snieckus 1968 m. Komunisto Nr. 10 straipsniu "Su komunizmo vėliava". Jis pasigaudamas jam įprastą melą, akiplėšiskai tvirtina, jog 1918.XII.15 Vilniaus darbininkai paskelbė tarybinę valdžią Lietuvoje, kai jau Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovė, 1918.II.16 paskelbė atstautanti nepriklausomą Lietuvos valstybę. GI Sov. Lietuvos respublikos valdžia Lietuvai paskelbė tik Vilniaus darbininkai, kuri tuo metu buvo dar Rusijoje. Tos valdžios vyriausybę paskyrė Leninas, kuriai pirminkavo V. Mickevičius-Kapsukas. Ši tariamoji sovietinė vyriausybė 1918.XII.16 Latvijos Daugpilyje (Dvinsk) pasirašė iš Maskvos atsivežtą, rusų kalba parašytą, Lietuvai manifestą. Jo Lietuvoje paskelbti negalėjo, nes čia dar buvo vokiečių okupacinė valdžia. Vistiek Sov. Rusijos liaud. kom. taryba su Leninu pripažino Sov. Lietuvos res-

publikos nepriklausomybę ir pradėjo karą su Lietuva. Raudonoji armija įžengė į Lietuvą ir užėmė šventionis 1918. XII.22; Uteną — XII.23, Rokiškį — XII.27, Vilnių — 1919.I.5, Ukmergę ir Panevėžį — I.9, Šiaulius — I.11 ir Telšius pasiekė 1.25. Bolševikai Lietuvos teritorijoje buvo užėmę: Lydą, Varėną, Daugus, Aukštadvarį, Žaslius, Siesius, Radviliškį, Šiaulius, Telšius, Tirkšlius ir Mažeikius. Kai tik susiorganizavo Lietuvos savanorių kariuomenė, vasaryje pradėjo pliekti raudonąją armiją ir tą driskiųjų gaują iš Lietuvos išvijo. Paskutinės kautynės su bolševikais įvyko 1920. VIII.31 prie Kaukonių. Latviams su lenkais 1920.I.5 užėmus Daugpilio miestą, Lietuva neteko sąlyčio su bolševikais.

Toliau J. Paleckis-Goldbergas aiškina ir cituoja Leniną kaip jis suprato lietuvių tautos reikalus. Žinoma, nesąmonė trūkna.

Straipsnyje "Apie nacių apsisprendimo teisę" V. Leninas sukritikavo ir pataisė Rožą Liuk-

Pittsburgho golfo laukuose įtaisytas didelis veidrodys, kuriame žaidėjai gali stebėti savo judėjimus ir iš klaidų patys pasimokyti.

semburg, kuri tvirtino, kad nacių atsiskyrimo teisės deklaravimas Rusijos marksistų prognoje nereikalingas. Ta proga idomu prisiminti, kaip giliai V. Leninas suprato lietuvių tautos reikalus. Polemizuodamas su R. Liuksemburg, kuri pripažindama, kad Lenkija turi teisę reikalauti autonomijos, o Lietuva į autonomiją pretenduoti neturi pagrindo, V. Leninas straipsnyje "Kritinės pastabos nacionaliniu klausimu", atsako oponentei:

"Roza Liuksemburg ima keturias gubernijas: Vilniaus, Kauno, Gardino ir Suvalkų, itikindama skaitytojus (ir pačią save), kad jose "daugiausia" gyvena lietuviai, ir sujungdama drauge tų gubernijų gyventojus, ji gauna lietuvių procentą — 23% visų gyventojų, o jeigu prie lietuvių būtų prijungti žemaičiai, tai 31% gyventojų — mažiau kaip trečdalis. Suprantama, išvada gaunama tokia, kad mintis apie Lietuvos autonomiją esanti "saviavališka ir dirbtinė". (ib. 22 ps.).

Kiek liečia Lietuvos teritoriją, vokiečių spartakininkė, revoliucinė komunistė Roza Liuksemburg teisingiau suprato, ir sprendė Lietuvos reikalus, nes ji Vilniaus, Kauno, Suvalkų ir Gardino gubernijas skaitė lietuviškomis, kas esmėje ir yra. Uljanovui-Leninui tas buvo nepriimtina, nes jis, kaip slavas, sprendė ir kalbiniai teritoriją skirstė. Prieš I pas. karą Lietuvos miestai, miesteliai, dvarai, net kaimai, su išimtimi, kalbėjo lenkiškai, rusiškai, žydiškai, tik toli nuo viešelių, miestų ir miestelių kaimai išsilaikė

grynai lietuviški. Lietuvos rytuose ir pietuose, ypač Vilniaus gubernijoje, gyventojai buvo lenkinami ir gudinami. Katalikai buvo skaitomi lenkais, o priėmę pravoslaviją — gudais. Vengdami teroro, kuris dažnai pasireiškėdavo, kaimo gyventojai nutylėdavo dėl jiems prietaisytos tautybės. Tą gerai žino ir raudongalvis Justas, tik nūnai jis to žinoti nenori, dėl gardaus duonos kasmio.

XX šimtmečio pradžioje lietuvių lenkinimą, o per mokyklą ir viešame gyvenime rusų valdžios rusinimą, gudinimą. Ir tai pagal M. Lebedkino 1862 metų statistiką Vilniaus gubernijoje gyventojai tautybėmis skirstėsi: lietuvių 49.98%, lenkų — 18.42%, gudų — 17%, žydų — 19.16%, krievų — 2.75%, didžiurasių — 1.79%, totorių — 0.29%, vokiečių — 0.11%, užrainedžių — 0.08. N. Stolpianskis 1866 metais Gardino apskrityje lietuvių rado 63%, tačiau visoje gubernijoje jau rasta tik 25%. Lenkų okupacijos metu Gardino apskrityje veikusių lietuviškos mokyklos: Ratničiūje, Dubičiuose, Šumoje, Ašasninkuose, Sklėriuose, Musteikoje, Marjonyse, Kapiniškėse, Mardasavose, Randamonyse, Biržuose, Neravuose, Mašnyčioje, Večiūnuose, Rudnioje, Grutoje, Marcinikonys, Latežeryje, Jezerkuose, Švendubėje, Kašetuose, buvo ir dar kitur. (Mūsų Lietuva I t., 337 ps.).

Nepriklausomai Lietuvai atsiradus ir kai 1920 metais išryškėjo, jog Lietuvos valstybė išsilaikys, ir labai suslavę gyventojai virto lietuviais, nes jie jais ir buvo. O ką mes pamatėme 1939 metais įžengę į Vilnių? Stebėtis reikia kiek ten atsirado lietuvių. Daug jaunimo, ypač Vilniuje, lietuviškai nekalbėjo, bet jų pavardės buvo lietuviškos, todėl jie skaitė save lietuviais. Antrą kartą sovietų rusams okupavus Lietuvą 1944 metais, lenkai ir daug lietuvių, pasivadinsiu lenkais, išvyko į Lenkiją, nes ten laisvesnis gyvenimas. Bet Vilniuje vėl atsirado lenkų — tai sulenkėję lietuviai. Kodėl jie vėl lenkais? Nes prie okupanto rusų jie geriau toleruojami negu lietuviai ir laisvesnės Lenkijos politinės organizacijos stengiasi juos moraliai ir materialiai paremti, kad eventualiai Vilniuje būtų daugiau lenkų.

Iš Rytprūsių sovietai vietinius gyventojus išvalkė, dalį išžudė, pakeitė vietovių vardus ir apgyvendino rusais. Šiandien Karaliaučiaus sritis jau atrodo rusiška, ir Kaliningrado vardą gavusi, bet ar ji tapo rusiška? Oi, ne, tai atliktas šlykščiausias plėšikiškas darbas, tai bestališkiausias darbas.

Arba vėl: Lietuvos darbo žmonės žino savo respublikos istoriją, kuri yra ryškus pavyzdys atkaklios kovos tarp proletariato, siekusio eiti lenininės politikos keliu, ir buržuazijos, su svetimu

Nužudė L. Mikėną

Žmogžudystės Vilniuje nebėra naujiena. Š. m. kovo mėn. Vilniuje įvykusi kino studijos filmų direktoriaus L. Mikėno žmogžudystė galutinai išaiškinta ir finalą turėjo rugsėjo mėn. Nusikaltėlis, Mikėną nužudęs (Eltos turimomis žiniomis, homoseksualistas, žudęs pavydo tikslais) buvęs latvis, su Mikėnu gyvenęs Vilniuje, Janis Kalve. Mikėną kovo mėn. nužudęs, jis buvo pasisavinęs vertingiausias daiktus ir buvo pasislėpęs. "Tiesoje" (rugs. 23) paskelbė, kad Kalve buvęs sualkytas Kryme, Aluštės mieste. Jis anksčiau Latvijoje buvęs teisistas už sunkių nusikaltimų.

Paskelbta, kad Vilniuje Kalvės bylą nagrinėjęs teismas, pirminkaujant Aukščiausiojo teismo nariui J. Burneikiui, įro-

karinių jėgų pagalba užkorusios 20-čiai metų savo viešpatavimą... (ib. 24 ps.).

Visi senesnio amžiaus lietuviai gerai atsimena, kai Lietuvos proletariatas, darbininkija kartu su ūkininkais ir jų vaikais stėjo savanoriais į Lietuvos kariuomenę kovai su atsibasčiais iš rytų išalkusiais ir apdriskusia raudonąja gauja. Ir taip greit toji menkutė Lietuvos kariuomenė vijo iš Lietuvos raudonąją armiją, jog dar ir šiandien patiems sovietams ir jų pakalikams visokiais tauškalais tenka itikineti pasaulį, kad juos iš Lietuvos išvijo lietuviai, su svetimių karinių jėgų pagalba. Ne "užkrovė 20-čiai metų savo viešpatavimą", bet pati taufa valdėsi — tai atsisakymo ir kūrybos gražus tarpinis, kurį paleikia-goldbergai ir jiems panašūs su sovietų armija sugriovė, sujaukė ir šiandien Lietuvą engia.

Žmogus praradęs sąžinę, garbės ir neturėjo, — susidėjo su XX amžiaus tarptautiniais plėšikais ir žmogžudžiais, pasirašė ir pasirašo tautai, kurioje praleido jaunystę ir mito iš jos aruodu, žudėdams nutarimus, klaidina pasaulį sovietinėmis melagystėmis. Jau šiam kvisltingui "darmajedui" Justui Paleckui ne tik keliai, bet ir takeliai grįžti į lietuvių tautą išnykę. Jis tą gerai žino, todėl kasdien labiau miršta ir uoliau tarnauja sovietams. Jonas Mažiukas

dė latvio nusikaltamą veiklą ir jam paskyrė aukščiausią bausmę — sušaudyti. Nuosprendis buvo galutinis ir neapskundžiamas. (E)

Pasirašė sutartį

Vilniaus ir Krokuvos universitetai š. m. rugsėjo 7 d. Vilniuje pasirašė draugystės ir bendradarbiavimo sutartį. Iš lenkų pusės sutartį pasirašė Krokuvos Jogailos universiteto rektorius prof. dr. M. Klimaszewski, iš lietuvių — doc. J. Grigonis, laikinai ejęs Vilniaus universiteto rektorius pareigas. Lenkas svečias, kaip nurodyta "Tiesoje" (rugs. 8) pareiškė, kad abu universitetus daug kas bendro siejo dar praity.

Pagal sutartį numatytas bendradarbiavimas visuomeninių mokslų, matematikos, fizikos, biochemijos, lingvistikos ir kitų klausimų srityse. Būsią kei-

Negrų kolegijoms vadovaus tik negrai

AUGUSTA, Ga. — Dr. E. Clayton Calhoun, Paine kolegijos prezidentas, nutarė pasitraukti iš savo pareigų, kurias jis ejo per keturiolika metų.

Paine kolegija buvo įsteigta prieš 87 metus negrams. Tačiau jos prezidentai (kaip ir daugelio kitų pietų valstijų kolegijų) buvo baltodžiai. Kai prasidėjo negrų sąjūdis, tai tie baltodžiai prezidentai pasitraukė. Tik Paine kolegijoje bebuvę užsilikę baltodžiai. Dabar ir jis reznagnavo, pareiškdamas, kad negrų mokslo įstaigoms turi vadovauti negrai.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems atelviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išveivų švie-sulių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVICIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kietai viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai. Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštas, miestelius, kaimelių ir dvasiškių išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE. Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Antanas Rūkas VEIKALAI SCENAI

BUBULIS IR DUNDULIS IR SVAJONIŲ ŠALIS

Kietai viršeliai.

Kaina \$4.00

Gauti ją galima: Mrs. E. Rūkas, 3346 W. 65th Pl. Tel. 471-0814, o taip pat "Naujienose" "Terro" ir pas p-lę Pukelevičiūtę

1971 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$2,172.00

25 mylias su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50,000 mylių. Pigus leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD BUNNER, G T X, FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy. 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsieniuose:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Ben-drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pirmadieniais lietuviams kiša leninizmą

Ameriką pasiekianti okupuotoje Lietuvoje leidžiama komunistinė spauda ir po užsienius važinėjantieji oficialūs sovietinės valdžios atstovai kalba apie didelį mokyklų tinklą, apie Lietuvoje leidžiamas knygas ir apie vietos gyventojų pastangas mokytis ir įsigyti daugiau žinių. Be jau esamų aukštesnių mokyklų, institutų, partinių kursų ir seminarų, dabar atidaromos pirmadienių mokyklos. Kiekvieną pirmadienį, darbą baigusieji darbininkai turės išklausyti naujai įvedamą "marksizmo — leninizmo" kursą. Pirmosios pamokos "Tiesoje" šitaip aprašinėjamos:

"Pavakary ir plastmasinių dirbinių gamybos ce-chus susirinko politinių mokyklų klausytojai. Ekz-truzijos ir liejimo cecho propagandistas — techninės kontrolės skyriaus viršininkas D. Aleksejevas susirinkusiems papasakojo apie TSKP CK (Tarybų Są-jungos komunistų partijos centro komiteto) Genera-linio sekretoriaus L. Brežnevo pranešimą "Lenino reikalas gyvuoja ir nugalį" iškilingame posėdyje, skirtame V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms. O iš viso gamykloje užsiėmimai įvyko septyniuose par-tinio ir trijų komjaunimo politinio švietimo mokyklose. Juose dalyvavo apie 300 žmonių. ("Tiesa", 1970 m. sp. 6 d., 1 psl.).

Ta pati žinia toliau praneša, kad radijo matavimo prietaisų gamykloje mokėsi pirmadienį 450 darbininkų, komjaunuolių ir aktyvistų, o kitose dirbtuvėse buvo 260 ir 130. Vilniuje tuos pirmadienio kursus aplankė P. Dobrovolskis, okupanto paskirtas tariamoms darbininkų profesinėms sąjungoms pirmininkauti ir Vilniaus rajono komu-nistų partijos pirmasis sekretorius K. Mackevičius. Ki-tose vietose pirmadienio kursus tikrino I. Černikovas, P. Mišutis ir kiti.

Mokyti marksizmo nemokytus paprastus dirbtuvių darbininkus ne toks jau lengvas dalykas. Visą gyvenimą marksizmu susidomėjęs ir jį atidžiai studijavęs žmonės tvirtina, kad marksizmui suprasti reikia būtinai baigti aukštąjį mokslą ir būti susipažinusiems su aukštą-ja matematika. Kas neturi nuovokos apie aukštąją ma-tematiką, tai marksizmo nesupras, nes Marksas ekonominėms išvadoms daryti labai dažnai vartojo aukštąją matematiką.

Bet ne Marksas okupantui rūpi. Okupantui Alekseje-vui, Černikovui ir kt. rūpi įtikinti darbininkus galimai daugiau pagaminti, dalyvauti lenktyne, paspartinti kiekvieno gabalo pagaminimą ir galimai mažiau gadin-ti gamybinės medžiagos. O tai jau yra leninizmas. Marksas studijavo darbininkų gyvenimo sąlygas praeito šimtmečio Europoje ir ieškojo būdų toms sąlygoms pagerinti, tuo tarpu Leninas Rusijos darbininkus panaudojo prie valdžios prieiti, o komunistai visą laiką juos naudoja to-je valdžioje išsilaikyti.

Toje pačioje "Tiesoje", kur garsinamos "pirmadie-nio" mokyklos, yra įdėtas kitoks "pirmadienio" dirbtu-vės vaizdas. Reikalas eina apie seną šiaulių odos dirbtu-vę. Kiekvieną dieną ir minėtą dirbtuvę trokeliu vežamos žalios odos iš Vilniaus, Panevėžio, Kauno ir net Karaliau-čiaus. Kartais tie sunkvežimėliai turi net priekabas. Kiekvieną dieną šiaulius atvažiuoja apie 8 trokeliai. Bet vairuotojams labai dažnai tenka ištisą dieną šiauliuose laukti, kol žalia oda iškraunama. Vilniaus vairuotojas A. Ūkevičius, nenorėdamas prie dirbtuvės ilgai laukti, į šiaulius atvažiuoja iš vakaro, pirmas atsistoja į eilę, kad sekantios dienos rytą jo sunkvežimėlis pirmiausia būtų iškrautas.

Okupantas steigia "pirmadienius marksizmo — le-ninizmo" kursus, kad pačių darbininkų tarpe atsirastų savanorių žalioms odoms iškrauti. "Žalių odų" yra kiek-vienoje Lietuvos dirbtuvėje. Darbininkams mokamas toks mažas atlyginimas, kad jie neturi pakankamai maisto ir energijos sparčiau dirbti. Okupantas kiekvienoje dirbtuvėje ieško varovų. Jis nori, kad pačių lietuvių tarpe atsirastų tokių darbininkų, kurie ne tik laiku "ža-lias odas" iškrautų, bet ir kitus priverstų lenktyniauti ir sparčiau dirbti.

KAS AIŠKŲ, KOMUNISTAMS NEIŠAIŠKINAMA FANTAZIJA

Ne tik rusams tiesa atrodo neišaiškinama fantazija, bet ir jų šalininkams mūsiškiams. Ne tik sovietiniam profesoriui sov. istor. mokslų daktarui J. Žiugždai viskas gerai matosi tik per rusiškąją prizmę, bet jau atsiranda ir jo pasekėjai.

Štai žurnaliukyje "Nemuno kraštas" 6/68, 22 psl., yra R. Strimačio straipsnis "Neišaiškinama fantazija", kurio jau pa-tį pirmoji pastraipa pasako ko siekiama:

"Lietuvių dienose" išspaus-dintas žemėlapis, kuris jau spėjo nuskambėti lietuviškoje spaudoje — "Lietuvos etnografinės sienos, nustatytos Lietuvos tyrimo instituto". Etnografinės sienos — vadinamos tos, kurios apib-rižia lietuvių gyvenamas vie-tas. Jos pagal Lietuvos tyrimo instituto nusistatė ir vakarus iki Frauenburgo, t. y. netoli Vyslos deltos, o į rytus beveik iki Minsko, Polocko, pietuose prieinant netoli Baltstogės".

Ir kokia gi čia fantazija? Kam teko bent pradinę mo-kyklą baigti, pasakys, jog lie-tuvių genčių žemės, kurias žiau-rūs kaimynai pagrobė daug gyventojų išžudė, kitus pavergė nutautino arba ištremė, tačiau visų lietuvių pėdsakų nepa-jėgė išnaikinti. Tik prisimin-kim jotvingius ir prūsus. Žino-ma, J. Žiugžda su savo pasekė-jais gali tvirtinti, jog jie ne lie-tuviai buvę. O kas jie buvo, mes, lietuviai, galime tiksliai išmin-čiams atsakyti ne savo, bet jot-vingių žemės valdytojų žodžiais:

— Pod względem etnicznym i językowym jówingowie byli ludem baltyskim, pokrewnym plemionom litewskim, lotewskim i staropruskim. (Etniniu ir kalbos požiūriu jotvingiai bu-vo baltiečių žmonės, lietuvių, latvių ir senų prūsų kraujo gi-minės). (Jaciewicz, Białystok 1962, 3 psl., II skiltis, 2-ra pa-straipa).

Šiuo faktu nesistengiama įti-kinti raudonąjį Strimačių, bet tik jo klaidinamus. Toliau jis taip nutaškia:

— Šis žemėlapis, kurį braižė J. Andrius, neatsitiktinai susi-laukė aštrių pašiapos žodžių mūsų ir sovietinėje spaudoje, nes etnografinės sienos jame nustatytos visiškai nesiskaitant su tikrove, o naudojant kažko-kius nesuprantamus įvairių me-tų kriterijus ir net "komisijų pirmininkų pareiškimus".

Jeigu šis žemėlapis yra Lie-tuvos valstybinių sienų reika-lavimas, tai iš tikro susiduria-ma su nesveika fantazija".

Teisingai, sovietinėje, R. Stri-mačio ir jo sebrų spaudoje, ku-rią jis vadina "mūsų", tai bū-tų pats Nemuno kraštas, Gim-tasis kraštas, Tiesa, Sovietska-ją Litva ir kt., gal iš jos kas nors "neatsitiktinai susilaukė

aštrių pašiapos žodžių". O kogi iš tokios spaudos geresnio gali-ma tikėtis?

Pagal R. Strimačių, lietuviai turi suprasti tik šių dienų kri-terijų (teisingumo matą arba taisyklę), kuris labai gerai so-vietų suprantamas ir jų pro-teguojamas. Vadinasi, sovietai Lietuvą prisijungė ir tai yra tikrovė, su kuria visi turi skai-tytis; ką sovkomai lietuviams pripažino ar davė, už tą turi būti begalo dėkingi ir jokių pre-tenzijų daugiau nereikšti. Pa-vydziai, Vidžių apylinkę, dalį švenčionių apskritys, Gervėčių, Varnėnų, Rodūnės, Punsko, Sei-nų lietuviškiasias gyvenvietes priskyrė Lenkijai ir Gudijai, ir baigta. Už vieną žodelį prieš tokį padalinimą gresia tremtis ar kalinimas. Tai tokia tiesa, R. Strimačio suprantama.

Bet čia dar nieko — štai kur keistenybė, redaktoriaus Albert Anies ir straipsnio autoriaus neišmanymas ar nesuvokimas:

— Dar keisčiau yra tai, kad prūsų žemės nustumiamos į pie-tus nuo to krašto, kuriame jie gyvena, nes Karaliaučius, Yla-va, Ungura ir kitos vietos, pa-sirodė, buvusios lietuvių žemės. Tad kur tada kovojo su kryžiuo-čiais Herkus Mantas?"

Pagal R. Strimačių, prūsai — ne lietuviai. Štai kaip žmonės "iš didelio rašto išsina iš kraš-to"; štai kur žmogaus nesveika fantazija.

Tokiam R. Strimačio teigi-mui atrodo, pagrindą davė So-vietų Rusijos lietuvių kalba lei-džiamas žurnalas "Mokslas ir gyvenimas", nes jo taip para-šyta:

— "Moksle ir gyvenime" pa-sižymėjęs lietuvių etnografas Adolfas Tautavičius rašo apie lietuvių tautos protėvius. Ten daug įdomios mokslinės medži-gos apie senovės lietuvių A. Tautavičius aiškina, jog pagrindi-nėje dabartinės Lietuvos dalyje yra gyvenę ne dvi, o trys gentys — lietuviai, aukštaičiai ir žemaičiai."

Taigi, J. Andrius turėjo klausiti R. Strimačio arba Tau-tavičiaus patarimų, bet gal ge-riausia būtų buvę sov. ist. moks-lų daktaro J. Žiugždos. Pagal jų samprotį, aukštaičiai, žemaičiai, dūkai, suduviai, kapsai, zana-vykai ir t. t., tai ne lietuviai, kai ne pagal sovietinį, o tikrąjį mokslą, visi jie lietuviai, tik bu-vo gentimis pasiskirstę; šian-dien tais vardais tik vietovės ar-ba kraštai taip vadinasi. Jei-gu jau prūsus skaitytume ir ne lietuviais, tai vistiek lietuvių vakarinė siena yra Deimenos ir Alnos upės.

— Ir visiškai nesuprantama, iš kur Lietuvos tyrimo institu-tas surado jotvingius arti Ne-svydžiaus, Lietuvių Brastos, Sla-nimo, kai jų praeities ieškoma

Braziliečiai išrado naują sportą, labai panašų į futbolą. Penkių pėdų dydžio odinį svedinį reikia kirsti ne bato galu, bet automobilu. Dažnai mašinos pataiko į mašiną, bet ne į futbolą.

apie Leipalingį ir Seinų krašte, — sapalioja R. Strimačiai.

Lenkai jotvingių ieško, ne tik apie Seinus, bet ir apie Suvalkus, ir dar toliau, randa apie Baltsto-gę, tik sovietų samdiniai juos aptinka apie Leipalingį. Lenkų mokslininkas Česław Kudzi-nowski knygoje "Jaćwingowie w języku", Białystok 1964" pa-sakė:

— Jis rašo, jog senovėje Bals-togės žemių daugumoje gyveno baltų kiltys... Prieš mūsų eros laikus baltai gyveno Baltijos jū-ras rytų ir pietų krašte, siekda-mi Vyslos žiočių; rytuose jie siekė Dauguvos aukštupį ir Dnieprą... (Taut. praeit. II t. 2 kn., 187 psl.).

A. Šapokos redaguotoje Lie-tuvos istorijoje taip pasakytą:

— Čia dabartinėje savo vie-toje, Klaipėdos krašte ir Kurš-marių pakrantėmis gyveno žemaičiai. Toliau nuo jų, į pietus, kairiajam Nemuno krante, t. y. pietinėje Mažosios Lietuvos dalyje, dabartiniam Suvalkų kraš-te, — maždaug nuo Merkinės jau abiejuose Nemuno krantuose iki anapus Naugarduko, Slo-nimo ir Brastos — gyveno su-duviai, arba jotvingiai... (21 psl.).

Ir dr. V. Sruogienės "Lietu-vos istorija, Lietuva Amžių Sū-kury" 22 psl. yra "Aisčių kil-tys XIII amž. pradžioje" žemė-lapis, iš kurio matosi, kad sudu-viai arba jotvingiai siekė Nau-garduką. Vilkoviskais ir Lietu-voje Brasta yra jotvingių žemė-je.

R. Strimačiai pamatęs, bet ge-rai nežinodamas paskirties, pa-rašė:

— Ir štai dar vienas žemė-lapis — mokslininkės Marijos Gimbutienės - Alseikaitės. Pa-skelbtas angliškai išleistoje knygoje "Baltai", jis rodo, kad jotvingių žemės buvo ir vakarus nuo Nemuno upės, kai J. Andrius jiems paskiria teritoriją į pie-tus nuo Nemuno. Kur logika? Be-to, lietuvių nėra prūsų žemėje, o visą pajūrį užima kuršiai, ku-rie gyvena dab. Latvijos teri-torijoje".

Apie visą Baltijos jūros pa-kraštį, beveik iki Karaliaučiaus, iki II pas. karo pabaigos gyve-no lietuvininkai, kuriuos daug

kas vadino kuršiais. Visi senen-ai amžiaus žmonės tarp savęs dar kalbėjo lietuviškai, prusiška tarme. Vokiečių išleistas žemė-lapis, kuris 1910 metais jau puo-šė Vokietijos mokyklų sienas, per mažytį žemaitijos kampą ir Rytprūsius turi užrašą "Litt-auen". Kam teko II pas. karo metu keliauti per Rytprūsius, daugelis aptiko ne tik Tilžės ap-skritį, bet apie Labguvą ir toliau į Karaliaučiaus pusę, ne-toli Isručio vietos gyventojus mokančius lietuviškai ir šeimose kalbančius lietuviškai. Iki Hit-leriu ateinant į valdžią 1933 metais, Labguvos apkr. Laukš-kių evang. bažnyčioje šventadie-niais pamaldos būdavo pakaito-mis lietuviškai ir vokiškai. Argi tas nieko nesako?

R. Strimačiai taip svačioja: — Jei lietuviai turi reikalauti Lietuvos tyrimo instituto nu-statytų sienų, tai ką daryti da-bar jotvingiams ir prūsams? O juk taip išsina, kad žemėlapis skirtas šiems laikams: "Etno-grafinė Lietuva apima tuos plo-tus, kurių gyventojai tarpusa-vyje susiję bendrais rasės, kil-mės, tautybės ir kultūros ry-šiais". Vadinasi, lietuviai gyve-na ir Karaliaučiuje, ir Gardine, ir Vėluvoje, ir Augustave, ir Maladecine, ir Naugarduke, ir daug kur kitur. Bet ką daryti, jei ten jau nuo senų laikų nebė-ra nė vieno lietuvių? Jei net pa-vadinimai nuo seno slaviški — Vileika, Kuznica, Glubokas ir t. t."

Tai kas gi kaltas, kad su kar-du ir ugnimi iš rytų atsibastę azijaty-rasės, kilmės ir kultūros žmonės, pagrobė jų žemes ir turtus, gyventojus išžudė, iš-tremė arba išvaikė ir apgyvendino iš savo šalies atgabentus ver-gus, pakeitė vietovių vardus? Ar

no iš savo šalies atgabentus ver-tybės tapo jų plėšikų ir vagių nuosavybė? Jeigu jau taip, kaip R. Strimačiai porina, tai kokių pagrindu Lenkijai priskirtos ter-ritorijos iki Nysės-Oderio upių? Juk ten, dabar vadinamose: Ko-szalin, Szczecin, Zielona Gora, Wrocław vaivadijose, iki II pas. karo pabaigos nė vieno lenko nesimatė, gyveno tik vokiečiai.

Šios žemės senaisiais amžiais buvo lenkų apgyventos, kai dar nė Lenkijos valstybės nebuvo. Juos iš čia išstūmė vokiečiai. Lenkai niekad nuo tų žemių ne-atsisakė. Tuo pagrindu pasi-remdami, rusai atėmė iš lenkų ukrainiečių, gudų ir lietuvių žemes, grąžino jiems anas žemes. Žinoma, nesigailėjo lenkamų pri-skirti ir niekad jiems priklausiusias, vokiečių ar lietuvių vie-toves. Juk sovietai svetimo ne-sigaili slavams.

Kaip matome, čia aptartas R. Strimačio straipsnis pilnas ne-sąmonių — tai neišmanelio fan-tazija. O jeigu straipsnis para-šytas gerai sovietams apmo-kėjus — tai parsiadavėlio.

B. Maceika

GARDINO PILIS

Gardino pilis — viena garsiausių Lietuvos istorijoje. Manoma, kad pirmoji sodyba įkurta čia jau 10 šimtmečiais. Iš istorijos žinoma, kad Gardino pilis daug kartų buvo griauinama ir degina-ma. Gardiną buvo užkariavę totoriai, kryžiuočiai, keletą kartų rusai, švedai, Jogailos ir Skir-dailos vedami lenkai ir net pats Vytautas Didysis, kuris 1384—1413 metais turėjo Gardinę sa-vo rezidenciją, 1391 metais tu-rėjo jį atimti iš lenkų kryžiuo-čių padedamas.

S. Kolupaila (iš "Nemuno")

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

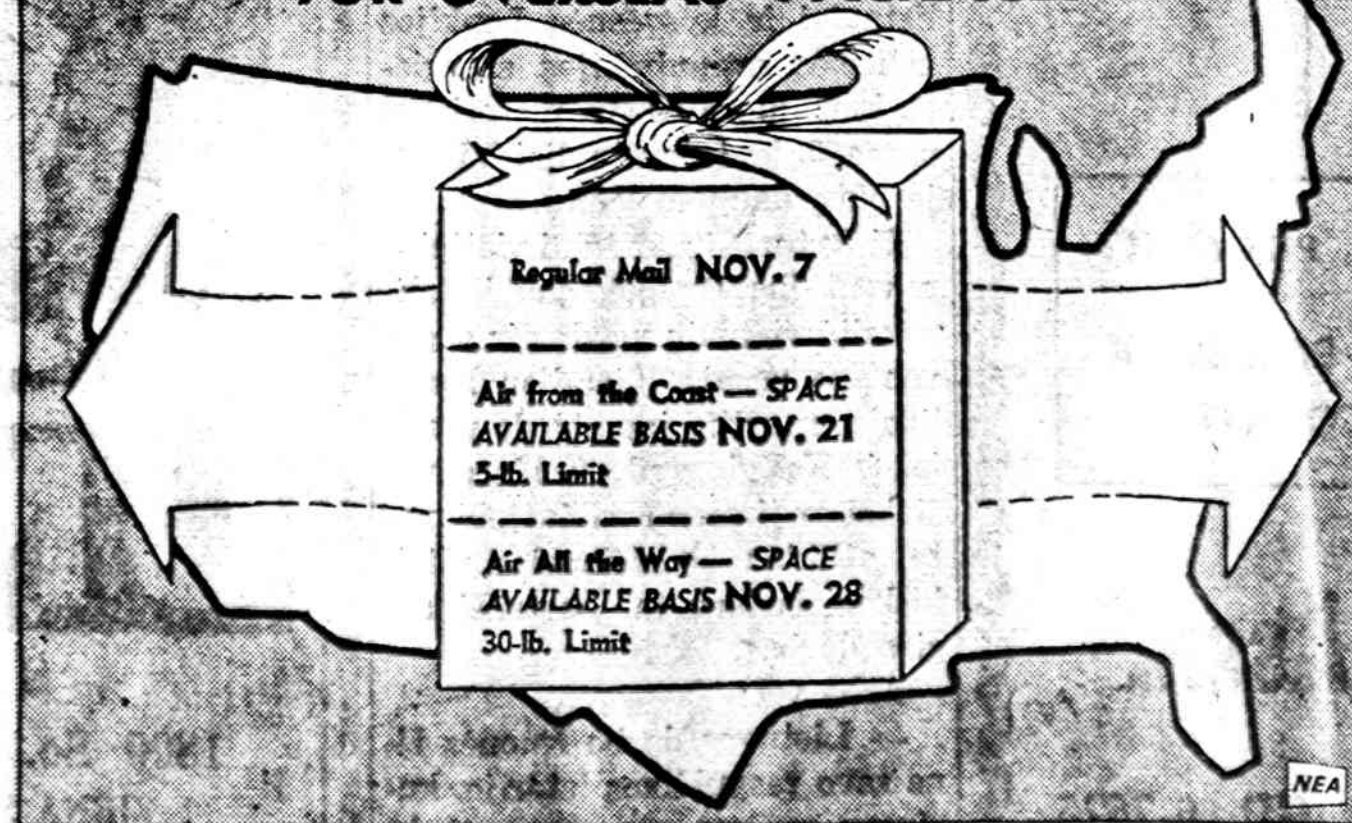
1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Zosčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIE-TUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapočinskas, STAUŠINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA: 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais	\$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠRŪVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERŠIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION	\$10.00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMES LEME, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

CHRISTMAS DEADLINES FOR OVERSEAS PACKAGES

Pašto valdyba ragina amerikiečius siųsti Kalėdų siuntinius kiek galima anksčiau. Paskatinimui paštas pakelia siuntinių kainas nuo lapkričio 14 d. Lentelėje nurodomos datos, iki kada siun-tiniai turi būti išsiųsti.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAUKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
Telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sekmadienį tik susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį 10-4,
ir sekmadienį 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį ir penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

5 bilijonai dolerių viešiesiems darbams

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas pasirašė viešųjų darbų biulį, kuris pareikalaus \$5.2 bilijonus. Prezidentas perspėjo Kongresą, kad jis bevelytų tas sumas išleisti kiek tik įmanoma taupant dolerius.

Prezidentas originaliai buvo reikalavęs fondų tik 37 konstrukcijos projektams, kas būtų pareikalavę viso apie \$1.3 bilijono. Bet Kongresas naujų projektų skaičių pakėlė iki 102, kurie prezidento Nixono apskaičiavimu kaštuos apie puspenktą bilijono dolerių.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Laidinai - Pilna apdrauda
ZEMA KALNA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
STALINIS
RADIJAS - PATEFONAS
TIK 26 INČ. PLAT.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto,
nuo šeštadienio ir sekmadienio
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų šios: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Skubiai sutvarkome visus keliones
reikalus ir neimame brangių, negu
nustatyta tiketo kainą. Paruosime
tiketus skridimui į visus Amerikos
miestus arba bet kurią vietą pasaulio.
Dabar jau laikas paduoti prašymus
ilgesniui vizitui Lietuvoje.
Jeigu kas nori 1971 m. iškviesti
savo gimines iš Lietuvos, tai jau dabar
turi pradėti. Atvažiuokite arba
kreipkitės laišku, telefonu ar telegrafu
šiuo adresu:

Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

AMERICAN NEWS
1770's
PRESS
1970's
200 YEARS OF FREEDOM

Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkų Draugijos banketo, įvykusio 1970 metų spalio 4 d. Midway salėje, atidarymas. Iš kairės į dešinę sėdi "Naujienų" atstovas Martynas Gudelis, "Draugo" atstovas kun. Dr. Juozas Prunskis, banketo programos vedėjas Jurgis Janušaitis, sklypų savininkų draugijos pirmininkė Lotie Giedraitienė, sklypų savininkų teisėms ginti komiteto pirmininkas Algis Regis ir rekordotojas Kostas Marcinkevičius.

RŪPINASI KAZIMIERINĖM KAPINĖM

Praeitą sekmadienį, spalio 4 d. popietį, Midway salėje įvyko šių metų Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkų Draugijos suruoštas banketas. Salė buvo pilna, parduoti visi tiketai. Iš visko matyti, kad kazimierinių kapinių reikala dar labai gyvas, jeigu susirenka toks didelis žmonių skaičius į banketus.

Programą pradėjo energinga ir pasiryžusi kovą teisti draugijos pirmininkė Lotie Giedraitienė. Ji trumpai susirinkusiems priminė draugijos tikslus, atsieta smulkmenas ir dar neatsektus sklypų savininkų reikalavimus. Ji pranešė, kad šio banketo programą praves Jurgis Janušaitis, jau kelintas metas besirūpinąs kapinių sklypų savininkų skausmais ir skriaudomis. Janušaitis pasidžiaugė, kad kapinėms ir vėl gražintas lietuvių vardas. Lietuviai tas kapines įsteigė, jie žemę nupirko ir morgičius išmokojo, bet vėliau lietuviams buvo atimtos teisės, o pačioms kapinėms atimtas net lietuvių vardas. Janušaitis pasidžiaugė, kad į banketą atvyko spaudos atstovai, kurie praneš

ir bankete negalėjusiems dalyvauti.

Labai šiltai Janušaitis atsiliepė apie Algį Regį, didžiausią šios kovos našta nešančią žmogų. Visi jam padeda ir pritaria, bet kiekvienas žino, kad patį sunkiausią ir atsakingiausią darbą neša nenuilstamas veikėjas Algis Regis. Janušaitis tuojau ir davė Regiui žodį.

— Esame laimėję kelis svarbius dalykus, bet dar yra keli labai svarbūs dalykai, dėl kurių turime vesti kovą, — pradėjo savo kalbą Algis Regis, Komiteto Pasauliečių teisėms ginti šv. Kazimiero Lietuvių kapinės pirmininkas. — Komiteto nariams teko eiti išskėčiuotus kryžiaus kelius. Kartu su komiteto ejo visa eilė šioje salėje esančių žmonių. Mums teko rašyti, teko pikietuoti, teko kalbėti, kad laimėtume iš dioclezijos biurokratų kelias iš mūsų atimtas teises ir privilegijas. Jie buvo priversti grąžinti sklypų savininkams bent dalį tų teisių, kurias be jokios atodairios jie buvo pasisavinę.

Rep.

(B. d.)

KNYGA APIE ŠVIESĄ TAMSOJE

Po ilgos priespaudos atgavus nepriklausomybę, lietuviai spontaniškai veržėsi į šviesą. Dar einant nepriklausomybės kovoms, ramesnėse vietose jau sužibėjo šviesos įvairių mokyklų žiburėliai. Kovoms apėjus ir šiek tiek apsitvarkius, pradėdant vaikų darželiams ir baigiant aukštosios mokslo institucijomis, visas kraštas buvo lyg šėlęs nusėtas. Po ilgos nakties tauta troško atsigalvinti tuose šviesos spinduliuose, kurinuos paskleidę laisvę.

Bet vos 20 metų teko laisvę džiaugtis. Kraštą prislegė dar baisesnė priespauda. Karui išaučiant dalis tautos atsigrūdo vakaruose. Audrai apėjus, mes gavome DP ženklą ir daugumoj buvome patalpinti išvietintųjų stovyklose. Netekus namų, per visus mus lydejusius pavojus ir nelaimės, lietuviai ir į čia atsinešė tą šviesos siekimo nerimą. Daugumoj apgręžtųjų kareivinių rūsiuose ir aplūžiusiose barakuose, tuojau pradėjo steigti vaikų darželius, pradžios mokyklas, gimnazijas, institutai, įvairių specialybių kursai ir net Baltijos universitetas. Hamburge. Turint dėmesį sąlygas, kuriose vyko švietimas — atliktas didelis darbas su puikiais rezultatais. Nors ir svetimoje žemėje, neišskioje padėtyje, jis lieka kaip šviesi žvaigždė tamsoje ir žiaurioje mūsų tėvynės naktinėje.

Kad nežūtų to darbo pėdsakai, Vincentas Liulevičius emė si milžiniško darbo sukaupit medžiagą ir mums duoti stambų 610 puslapių veikalą — "Lietuvių švietimas Vokietijoje". Ypatingą dėpą po lapo susidaro vaizdas, kokiame sąlygose, su kokių entuziazmu ir

pasisventimu švietimo darbo buvo imtasi ir kaip jis tęsėsi li gi mūsų išsisklaidymo placiam laisvame pasaulyje. Įvadinėse pastabose įsivaizduojama, kaip šviesą atspindėdavo V. Liulevičius sako, kad: "Surinktos apžvalgos yra labai brangūs istoriniai dokumentai, nes jos beveik visos parašytos mokyklų vadovų. Parašytos pagal turimus duomenis. Dalis autorių jau yra mirę, todėl atsistojos ap žvalgos, jei jos būtų žuvsios, jau nebūtų galimybės atkurti". Įvairios mokyklos daugumoj kūrėsi iš nieko. Barakuose, su griautuose kareivinėse ar jų rūsiuose, pačių mokytojų ir mokinių tėvų, mokykloms klases buvo — nors skurdžiai, bet bent pakenciamai įrengtos. Reikalingi baldai — taip pat iš sen ten sugraibyti ar sukalti iš surasto lauro. Nesant patalpų, vaikų darželiai daug kur vasaros metu veikė atviroje ore. Dėl tos pat priežasties kai kurios mokyklos dirbo trimis pamainomis. Žiemos metu dėl kuro stokos kai kur klases uždaryd. Nebuvo jokių mokslo priemonių ir vadovėlių. Mokytojai vertėsi kaip kas išmanė. Daug kur patys gaminosi šokių tokius vadovėlius ir kitas mokslo priemones. Nebuvo ir rašomosios medžiagos. Kiekvienas pieštukas, švarus popieriaus lapelis ar kreidos gabaliukas buvo didelė vertybė. Skaitymui panaudoti ir tada ejo kai kurie laikraščiai. Patys reikalingiausi vadovėliai buvo išleisti tik vėliau.

Čia neįmanoma pateikti visų darbų, sunkumų ir rūpesčių, kuriuos atliko iš tėvynės išguiti, ten nepriklausomybės globoje pasirodę švietimo lietuviai. Visą tą didelį

darbą skaitytojas ras pačių ji dirbusių vaizdžiai pateiktą, čia minimoj Vincento Liulevičiaus paruoštoje knygoje. Visas knygos turinys suskirstytas į šiuos skyrius: Vaikų darželiai; Pradžios mokyklos; Progimnazijos ir gimnazijos; Specialinės mokyklos ir kursai; Lietuvių švietimas Austrijoje. Leidinyje yra ir virš 250 nuotraukų iš tremties mokyklų gyvenimo.

Įvadinėse pastabose veikalas redaktorius V. Liulevičius dar sako: "Jei kas pastebės mokslo įstaigą, kuri Vokietijoje buvo, bet jos istorijos šiame leidinyje nėra, tai reiškia, kad tos istorijos niekas neat-siuntė, nors slengiasi gauti daugeliu atvejų". Gaila, kad į šį istorinės reikšmės veikalą ne visos mokyklos ir jų darbuotojai pakliuvo. Pavyzdžiui man labai gerai žinoma Würzburgo stovykla. Ten su dideliu mokytojo P. Biliūno ir kitų pasisventimu, viena iš pirmųjų buvo įsteigta šešių skyrių pradžios mokykla, kurią lankė 137 mokiniai. Buvo ir vaikų darželis. Aukštesnieji pr. mokyklos skyriai sudarė užuomazgą vėliau įsikūrusiai gimnazijai. Tas yra aprašyta Würzburgo stovyklos metraštyje, tačiau į šį veikalą nepakliuvo. Manau panašių atsitikimų yra ir daugiau. Taip pat būtų labai pravartu, kad būtų duota bendra įvairių veikusių mokyklų, mokytojų ir bent apytikrė mokinių statistika.

Nežiūrint, kai kurių menkų trūkumų, šis kapitalinis leidinys apie lietuvių švietimą Vokietijoje ir Austrijoje, yra neįkainojama dovana visiems, kurie domisi ta gražia netolimamos mūsų vargo praeities kūrybinga veikla. Čia dauguma ras ir savo pėdas, kurie tose mokyklose dirbo, mokėsi, ar kaip kitaip prisidėjo. O ateičiai išliks dokumentai apie tą šviesią praeitį, kuri buvo neįsivaizduojamai skurdžiose sąlygose.

Su prenumeratorių parama, knyga išleido Kultūrai Remti Draugija. Gaunama pas knygu platintojus. Knyga gražiai išleista, įrišta ir papuošta pakuotais užrašais, ir maloni paimti į rankas. Ji graži ne tik kiekvieno asmeninį knygynėlį papuošti, bet ir kaip dovana.

P. Venclova

• Kur mūsų nėra, ten versiai alų geria, o kai nueinam, tą pačią košę randam.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

Chicago Lithuanian National Demokrat. Club mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 14 d. 8 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 West 43 St. Visi nariai prašomi dalyvauti.

— Utenos Klub mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, spalio 13 d. 7:30 val. vak. Vengeliauskienės svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti ir aptarti svarbius klubo reikalus, kurių yra gana daug — artinasi klubo metinis parengimas ir kiti reikalai.

V. Juška nut. rašt.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandų
gražiausias gėles ir vaivai, ant
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6046 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKING VISTA
REpublic 7-9600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIFNA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIEŅOSE

CICERO

Palaidotas
Jonas Kartavičius

Praeitą savaitę kazimierinėse kapinėse buvo palaidotas a. a. Jonas Kartavičius. Diena buvo lietinga, bet susirinko didokas būrys senų jo pažįstamų, kurie palydėjo jį į kapus. Laidotuvėmis rūpinosi sūnus. Jis viską sutvarkė ir išlydėjo tėvą į kelionę, iš kurios niekas nebegrįžta. Kartavičius visą laiką svajojo grįžti į gimtinę kraštą ir atsigulti tarp savyjų, bet tos laimės jis nesulaukė. Buvo paguldintas kazimierinėse.

Western Electric pensionierių susirinkimas buvo tikra puota. Toje bendrovėje dirbo ir tebedirba didokas lietuvių skaičius, bet į susirinkimą mažai teatėjo. Matyt, kad lietuviai jau darosi nerangūs, jei gu nenori arčiau susipažinti su darbu draugais.

Buvo rodomas filmas, padarytas platus pranešimas apie šios bendrovės istoriją ir atliktus darbus. Reikia pasakyti, kad bendrovė tikrai yra atli-

kusi didelį darbą. Gražu žiūrėti į Western Electric pastatus.

Balto vajuos reikalus tvarko P. Zailskienė. Ji moko sudaryti bendradarbių eilę, kurie vykusiai veda vaju. Ji dirba St. Anthony taupymo bendrovėje, vedėjas jai leidžia ir Balfo reikalais rūpintis.

Grybausko vadovaujama bendrovė iki sp. 15 d. duoda nepaprastai puikias dovanas. Tai kristaliniai puodeliai. Kas dar nepasidėjo toje bendrovėje pinigų, tai turi skubėti, nes po 15-tos veltui kristalo nebeduos.

Naujas biznierių Juozas Jaskauskas labai gražiai tvarko savo biznį. Jo užėiga yra 1409 S. 49th Ave. Gražus biljardas, didelis gėrimų pasirinkimas. Jaskauskas iš Wisconsin parsivežė šviežios žuvies.

Lietuvių Namų Savininkų Draugija taip pat ruošiasi metiniam savo banketui.

K. P. Develkis

INFLIACIJA MAŽEJA

Darbo departamentas praneša, kad vartojimo prekių kainos per praėjusią rugpjūtio mėnesį bepakilo vos dviem dešimtadaliais nuošimčio. Tai yra mažiausias kainų pakilimas per praėjusius 20 mėnesių.

Iš vieno mėnesio dar negalima spręsti, tačiau rugpjūčio kainos rodo, kad kryptis, kuri jau pastebima per išstus praėjusius metus.

Per tris pirmuosius mėnesius, pasibaigusius praėjusio vasario mėnesiui, pragyvenimo išlaidos pakilo iki 7.3 nuošimčių. Per sekančius 3 mėnesius nukrito iki 6 nuošimčių ir per dar sekančius 3 mėnesius, pasibaigusius rugpjūčiui, nukrito iki 3.5 nuošimčių. Urnu pardavimo kainos buvo pastovios iš pat pavasario ir esama pagrindo tikėtis, kad gerėjimas eis ir tolyn.

Vartojimo kainų indeksas yra svarbiausia kovoje su infliacija. Tas indekso gerėjimas yra geriausias įrodymas, koki iki šiol turime, kad valdžios kovai su infliacija politika sekasi, pasakė prezidento ekonomijos patarėjų tarybos pirmininkas Herbert Stein.

Pati naujausioji moteriškų drabužių mada, pavadinta "parašutu". Paveiksle matome gražią naują moterišką, devintą "parašutu" drabužių ir nusileidusia parašutu. Drabužis moterims pasiūtas Prancūzijoje.

14,000 GYDYTOJŲ MITYNGAS ČIKAGOJ

Nuo praėjo pirmadienio Chicagoje vyksta Amerikos chirurgų kolegijos metinė konvencija, skaitoma didžiausia tos rūšies visame pasaulyje. Konvencijoje dalyvauja apie 14,000 dalyvių, jų tarpe 9,000 chirurgų iš daugiau kaip 40 kraštų. Konvencijoje skaito savo referatus vadovaujantieji transplantacijos (kūno dalių perkėlimo), vėžio terapijos ir kt. chirurgai, pranešdami apie vėliausius laimėjimus ir pažangą chirurgijos srityje.

Konvencija tęsis iki penktadienio imtinai. Iš Illinois universiteto ligoninės konvencijai per TV transliuojamos keturiolika "gyvų" operacijų, tai yra filmų, padarytų operacijoms vykstant.

Posėdžiai vyksta Conrad Hilton, Pick - Congress, Sheraton - Blackstone ir Sheraton - Chicago viešbučiuose, Prudential Building auditorijoje ir Murphy memorial auditorijoje.

Ketvirtadienio ceremonijose 1,551 chirurgų priimami tos kolegijos nariai.

Kaip apsaugoti vandenį

Nichols Engineering & Research korporacijos atstovas kalboje Vandens teršimo kontrolės federacijos mitingė Bostone pareiškė, kad kanalizacijos

srutų (sewage) valymo įmonės, kurių tikslas yra sumažinti vandens teršimą, pačios iš šio krašto vandenį suleidžia po 18 milijonų svarų purvo. UPI nepraneša, ar per dieną ar per metus.

Purvo vertimas į Atlanto okeaną jau paverė negyvyomis jūromis New Yorko ir New Jersey pakraščius. Kanalizacijos purvą sudeginant jo svorio kiekį esą būtų galima sumažinti 93 nuošimčiai.

SUNS BURN

"Bet tamsta gi turi tikrai komišką šunį. Svetimais jis draugiškas, o namie kiauš dieną vampis..."

"Deja, taip jau yra. tai jis iš mano vyro išmoko".

TRUMP AI

— Viktoras Kedaitis, Nancy Naczas, Catherine Urbikis, Kimberly Dudonis taip pat Marianna ir Thomas Bernas, Brighton Parko apylinkės pradžios mokyklų mokiniai buvo atžymėti specialiais pagyrimo dokumentais už uolų skaitymą iš miesto knygyno, kuris yra 4316 Archer Ave. Vasaros metu jie perskaitė ne mažiau kaip po 8 knygas.

— AL Mokytojų Sąjungos susirinkime spalio 18 d. 3 val. popiet Jaunimo Centre bus rodomos skaidrės kaip mokyimo priemonė. Visi suinteresuoti lietuviško švietimo klausimais yra kviečiami. S-gos pirm. yra Stasė Petersonienė, elniutos knygos vaikams "Lau mė Daunė" autorė.

— Amerikos Lietuvių Klubas rengia Kaukių Balių šeštadienį, spalio 24-tą d., 7 val. vakaro, Jonyų salėje, Veden St., Chesterton, Indiana. Bus skatinai pagamintų valgių ir geras orkestras šokiams. Klubo valdyba kviečia visus dalyvauti ir smagiai praleisti vakarą.

— Dail. Giedrės Jankaitės-Zumbakienės darbų paroda įvyks spalio 17-18 d. New York, 361 Highland Blvd.

— Rašyt. Juozas Tinišis, Los Angeles, Calif. yra Californijos universiteto indo-europiečių katedros lektorius. Jo parašytas romanas netrukus pasirodys knygų rinkoje.

— Akt. Henrikas Kačinskas dalyvavo programoje minint poetą Oskarą Milašų Brooklyn mieste. Minėjimas pavyko labai gerai ir jį atsilankė daug poezijos ir literatūros mėgėjų. Akt. H. Kačinskas yra vienas iš geriausių lietuvių literatūros klasikų interpretatorių.

— Joe Balsis, Minersville, Pa. yra vienas geriausių biljardo žaidėjų Amerikoje. Šio

HELP WANTED — FEMALE

GENERAL OFFICE

Must be good at figures.
Some typing.
6255 So. Wabash
BU 8-8222

HOUSEKEEPER

Live in, own room. For small family.
Good salary. Local references required.
Must speak some English.
Call Mr. ROLE.
WH 4-5600

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

Ar Jus nepadaro ligoninės gaunami apskaitininkai iš namų patalynės, apkalim, sudėjimą vandens nutekėjimo ar porčių patalynės darbu?

PASKUTINIAIS PASAUK MUS
Apskaitininkas veltui.
BALTALENAS CONSTRUCTION CO.
Skambink Anthony Galdikas,
tel. 925-6153.

sporto šakoje jis pradėjo pirmauti būdamas 12 metų, laimėdamas Amerikos jaunių pirmenybes. 1946 m. jis tapo Amerikos armijos čempionu. Jis buvo ir yra kviečiamas į įvairias pirmenybes, pasirodymus televizijoje ir biljardo mėgėjų ruošiamus suvažiavimus.

— Mgrs. Prel. Balkūnas, K. Miklas, E. Kulber ir N. Umbražaitė yra pabaltiečių organizacijos Batunas valdybos nariai. Į valdybą įeina taip pat estai ir latviai. Spalio 18 d. organizacija ruošia demonstracijas ir manifestą prie Jungtinių Tautų Rimų, tikslu atkreipti dėmesį į Baltijos kraštų okupaciją.

— S. Gudas, G. Kublinskaitė, K. Miklas ir M. Zukauskienė, New Yorko, N. Y. sudaro lietuvių komitetą per rinkimus Nelson Rockefellerio New Yorko valstijos gubernatorium.

— Lietuvių Fondo Taryba, kurios pirm. yra dr. G. Balukas, spalio 4 d. posėdyje išlaikė LF valdybos narių pranešimų, patvirtino naujų narių sąrašą, patvirtė sekančią LF suvažiavimą New Yorko, išlaikė ir patvirtino Pelnio Skirstymo Kom., Investavimo Kom., Ohio ir Michigan valstijų pranešimus. Dalyvavo 18 narių. Posėdis tęsėsi 5 valandas. (Pr.)

— Solistė fil. Nerija Linkevičiūtė ir pianistas senj. Alvydas Vasaitis, išpildys meninę programą, Akademinio Skautų Sąjungos, Chicago Skriaus, ruošiamoj Metinė šventėj. Visi nariai ir svečiai kviečiami į šventę nuotaiškai praleisti vakarą. Bus vakarienė ir šokiai. Šventė-minėjimas įvyks š. m. spalio mėn. 17 d., 6:30 val. vak., Jonyų salėje, Chesterton, Indiana. Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų prašau skambinti t. n. V. Ruibyyteit telefon. 778-7491 arba fil. L. Von Braun telefon. 476-3525. (Pr.)

— Lietuvių Fondo valdyba, kurios pirm. yra dr. K. Ambrozaitis, ruošia informacinę knygutę apie Lietuvių Fondą. Ji bus lyg ir vadovas LF vajuos komitetams, LF įgaliotiniams ir, be to, visiems lietuviams. (Pr.)

— Džukų Draugija ruošia spalio 24 d. Jaunimo Centre koncertą - akademiją muz. Miką ir oper. dainininką Kiprą Petrauską paminėti. Programai vadovaus muz. Lapinskas. (Pr.)

— Inž. V. Kutkus, Detroit, Feiliksas Eldimtas, Cleveland, dalyvavo Lietuvių Fondo Tarybos suvažiavime ir pranešė apie ruošiamus vajuos. Be to, jie pasiūlė pozityvių planų LF veiklai gyvinti. (Pr.)

— Tauragės Klubas kviečia visus atsilankyti į rengiamą šokių Linksmavakarį spalio 17 dieną 7:30 val. vak. Marquette salėje, 6908 So. Western Ave. Gros geras K. Ramanausko orkestras. Įžanga 1,50 dol. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavinimi

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNII PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke. 5, 4 ir 3 kambariai. Viename bute yra 3 miegamieji.
MŪRO BUNGALOW. 6 kamb., įrengtas sklepas, 60-ta ir Francisco.
4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

BY OWNER
Beautiful modern frame sided two flat. Central heated, w/w, carpeting, 220 wiring, aluminum s/s, large utility room, enclosed rear porch. 1 1/2 car garage, \$18,000. Vicinity 56th & Paulina. Call 436-1042.

BY OWNER

10 yr. old 5 1/2 rm., brk. home. 3 bedrooms. New Custom drapes. Full base. Excellent cond. Nr. 55th & Hoyle.

Call 436-0962

BY BUILDER

2 new homes. 3 bedrooms. 1 1/2 baths. Oak trim. Oak cab. Many extras. Nr. 65th Keating.
Call 582-8860.
Open house Sun. 1-5 PM.

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapols
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

DAŽAU NAMUS

IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokos lėmos salygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SKAITYK "NAUJENAS"

JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

RUDENS TURTAI

PUIKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildymas, platus sklypas, mūro garažas, arti ofiso. \$30,000.

4 BUTŲ ant kampo mūras. Sausas, svarus, iš gerų rankų, Marquette Parke. \$44,000.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūso. \$19,600.

BEVERLY WOODS 14 metų gelsvų plytų apartamentinis. Patogūs butai, yra rūsys apie \$14,000 pajamų. Namas išimoka per 6 metus.

PAJAMŲ MŪRAS, švarus ir gražus, 2 butai, 5 ir 3 kambariai, garažas, arti 71-mos ir California. Kaina tik — \$25,000.

2 AUKŠTŲ MŪRAS, 2 po 5. Nauja gazu šiluma, garažas, prie Maria HS. \$27,500.

MEDINIS APKALITAS. Geri 6 ir 3 kambariai, 2 vonios, kabinetų virtuvės, prie "Paramos". Su nuolaida \$14,900.

2 BUTŲ 18 metų mūras. Ažuolo medis, modernios kabinetų virtuvės ir ceramic vonios. 2 šildymai, garažas, arti mūso — naujam Marquette Parke. \$37,800.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

5 1/2 KAMB. MŪRINIS. Šiluma gazu, alumin. langai, pusė rūšio iringa. 2 auto garažas, labai gera vieta. Tik \$23,500.

2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. RŪSY. Šiluma gazu, alumin. langai, platus sklypas, graži nuosavybė Gage Parke. \$44,500.

GRAŽUS SKLYPAS 2 butų namui gerioje Marquette Parko vietoje. Tel. 440,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS ROSYJE, mūrinis. Alumin. langai, šildymas gazu, garažas. Marquette Parke. \$52,000.

6 KAMBARIU MŪRINIS BUNGALOW, šiluma gazu, Aluminifius langai, 2 automobilų mūro garažas, Marquette Parke. \$21,000.

GRAŽUS 4 BUTŲ MŪRAS, kabinėtinės virtuvės, nauja šiluma gazu, Aluminifius langai, 2 auto mūrinis garažas. Geros pajamos. Marquette Parke. \$54,500.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuojami nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS ISVALOME ir patalio-me. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visą darbą garantuojame.

Skambinkit

LA 1-6047

Darbininkas veltui, kreipkitės bet kada

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks	6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum	5 3/4% \$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608